

Årsredovisning 2025

Barn- och förskolenämnden

Innehåll

Sammanfattning	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	4
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	5
Mål och uppdrag	6
God ekonomisk hushållning	11
Väsentliga personalförhållanden	16
Förväntad utveckling.....	18
Konkurrensutsättning.....	19
Intern kontroll	20
Bilagor.....	22

Sammanfattning

Av nämndens fyra mål bedöms två ha uppnåtts och två uppnåtts i hög grad. Närvaron i förskolan har ökat och andelen legitimerade förskollärare har stigit till 29 procent. Det systematiska kvalitetsarbetet har förstärkts genom en ny undervisningsmall för planering av undervisningen och riktade insatser inom språk och matematik, vilket lett till tydliga förbättringar både gällande undervisningskvalitet och pedagogernas didaktiska kompetens. Informationsinsatser har ökat vårdnadshavarnas kännedom om förskolans uppdrag.

Minskade kostnader för inhyrd personal, effektivare bemanningsplanering och ett stärkt lokalförsörjningsarbete har bidragit till god ekonomisk hushållning. Riskerna för oegentligheter har minskats genom uppdaterade rutiner och stärkt intern kontroll. Strukturerat arbete för minskad sjukfrånvaro genom uppföljningar med handlingsplaner på lokal och centralnivå har bidragit till minskade sjuktal.

Under året har minskat barnantal i förskoleåldern lett till organisatoriska anpassningar, inklusive avveckling av förskolan Anden. Nämnden har också tagit beslut om att avveckla förskolan Nytorp från sommaren 2026.

En ny gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltning bildades, medan förskola och grundskola fortsatt låg kvar inom utbildningsförvaltningen. Syftet med förändringen var att tydliggöra ansvarsområden och skapa bättre förutsättningar för styrning, ledning och uppföljning inom både utbildningsområdet och arbetsmarknadsfrågorna.

Nämndens driftbudget för året uppgick till 812,7 miljoner kronor (mnkr). Nettoresultat för året var 791,4 mnkr. Det innebar en minskning av nettokostnaderna med 16,3 mnkr (2,0 %) jämfört med förgående år.

Nämndens ackumulerade driftresultat för året innebar ett överskott med 21,3 mnkr (2,6 %) i förhållande till årets budget. Förändringen av utfallet mellan åren och utfallets avvikelse i förhållande till budget berodde huvudsakligen på minskat antal barn inskrivna i förskolan.

Nämndens investeringsbudget för året uppgick till 3,0 mnkr. Utav dessa avsåg 0,5 mnkr Tornbergets lokalanpassningar i förskolans lokaler. Nämnden förbrukade 0,3 mnkr av tilldelad investeringsbudget (2,5 mnkr) för egna investeringar, vilket motsvarade en genomförandegrad med 12,0 procent. Tornberget genomförde inga investeringar inom nämndens område under året.

Händelser av väsentlig betydelse

Antalet barn i åldrarna 1–5 år som efterfrågar förskoleplats har minskat och prognostiseras minska de kommande åren. I takt med att efterfrågan på förskoleplatser minskar görs anpassningar av verksamheten. Under året har förskolan Anden i Vendelsö avvecklats samt att nio avdelningar ställts av mot lokalbanken. I december beslutade nämnden att avveckla förskolan Nytorp i Västerhaninge från sommaren 2026.

Beslut har tagits om en organisatorisk förändring inom utbildningsförvaltningen. Syftet med förändringen är att tydliggöra ansvarsområden och skapa bättre förutsättningar för styrning, ledning och uppföljning inom både utbildningsområdet och arbetsmarknadsfrågorna. Från 1 september 2025 separerades gymnasie- och vuxenutbildningen från utbildningsförvaltningen och bildade tillsammans med arbetsmarknadscentrum en ny förvaltning, gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen. Verksamhetsområdena för förskola och grundskola kvarstår inom utbildningsförvaltningen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Haninge kommuns styrsystem bygger på kommunens vision och löftet till invånarna. Styrsystemet syftar till att stödja kommunens arbete med att använda befintliga resurser effektivt och tillhandahålla tjänster av god kvalitet. Kommunens styrsystem ska bidra till att ekonomin är i balans, målsättningarna uppnås och att verksamheterna kvalitetssäkras. Det ska sammantaget bidra till kommunens mål om god ekonomisk hushållning.

Styrning och verksamhet ska bedrivas i enlighet med lagar och förordningar i linje med verksamhetens grunduppdrag. Haninge kommuns styrsystem består av ekonomistyrning, målstyrning och kvalitetsstyrning. Tillsammans med intern kontroll utgör detta grunden för att styra, leda, planera och följa upp kommunens verksamhet.

För att uppnå bästa effektivitet och nytta krävs ett kommungemensamt agerande och koncernövergripande synsätt. Kommunstyrelsen har därför ett särskilt ansvar att samordna nämnderna samt de kommunala bolagen.

Haninge kommun har för perioden 2023 - 2026 totalt nio övergripande mål som fastställts av kommunfullmäktige i samband med Mål och budget. Till varje mål finns indikatorer med uppsatta målsättningar som sträcker sig till år 2026 och som ska fånga den effekt som avses med respektive mål. För att uppfylla målen i slutet av mandatperioden behöver en förflyttning ske varje år, och takten kan variera mellan åren.

Kommunstyrelsen och nämnderna antar årligen nämnd- och verksamhetsplaner utifrån kommunfullmäktiges Mål och budget. I nämnd- och verksamhetsplanen fastställs nämndmål, strategiska aktiviteter och indikatorer som ska bidra till att kommunfullmäktiges mål uppfylls. Nämndmålen formuleras utifrån respektive nämnds ansvarsområde som har fastställts i kommunens reglemente.

En fungerande uppföljning är viktig när ansvar och befogenheter är decentraliserade. Kommunstyrelsen och nämnderna följer upp kommunfullmäktiges mål, indikatorer och uppdrag tre gånger per år och återskottar till kommunfullmäktige två gånger per år. Det ekonomiska resultatet för kommunstyrelsen följs upp fem gånger per år (per februari, april, augusti, oktober och december).

Nämndens ansvarsområden

Barn- och förskolenämnden ansvarar för de kommunala verksamheterna inom förskola, pedagogisk omsorg samt omsorg på obekvämt arbetstid enligt skollagen (2010:800). Barn- och förskolenämnden har också ansvar för tillsyn av och tillståndsgivning för fristående förskoleverksamhet och annan pedagogisk verksamhet enligt skollagen 25 kapitel.

Mål och uppdrag

Nämndens årsredovisning för perioden januari till december är en uppföljning av det som fastställts i respektive nämnd- och verksamhetsplan med budget. Nämnd- och verksamhetsplan med budget är en ettårig plan som fastställer vad nämnden ska bidra med till kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och Budget 2025. I planen har nämnden tagit fram nämndmål, strategiska aktiviteter och indikatorer som konkretiserar vad nämnden kommer att bidra med för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Nämndmål

Barn trivs i sin förskola och upplever trygghet och arbetsro

Nämndmålet bedöms vara uppfyllt för året. Bedömningen grundas främst på resultaten i årets skolenkät där två av de allra högsta utfallen är att barn trivs (95 %) och upplever trygghet i förskolan (92 %). Utfallen har ökat med två procentenheter sedan 2022. I samtliga förskoleområden framträder barnens trivsel, trygghet och pedagogernas positiva bemötande som starka kvalitetsindikatorer i skolenkäten. Utöver enkäten har genomförda trygghetsinsatser och strukturerade rutiner för säkerhet bidragit till bedömningen.

Arbetet med trygghetsinsatser har varit centralt och omfattat arbetsplatsutbildning om våld mot barn och unga för att säkerställa tidiga insatser som en del att motverka att barn hamnar i riskzon för kriminalitet. Utvärderingar och uppföljningar visar att personalens har ökat sin kompetens och handlingskraft vid oro för ett barn. Pedagogerna har stärkts i att identifiera riskfaktorer och agera tidigt, och samverkan med socialtjänsten har utvecklats för snabbare stöd till familjer. Utbildningsledarträffar har säkerställt att kompetensen hålls levande och att arbetet utvecklas kontinuerligt.

Alla förskolor har implementerat systemet Embrace för att kunna rapportera brott, otrygghetsskapande händelser och otrygga platser. Trygghetsvandringar har ökat barns delaktighet och lett till konkreta förbättringar i miljön, såsom bättre belysning, justerade rutiner och förstärkt personaltäthet på riskplatser. Arbetskläder med tydlig identifikation erbjuds pedagogerna på samtliga förskolor för att öka synlighet och tydlighet i mötet mellan barn, personal och vårdnadshavare.

Arbetet med att utveckla förtroendefulla relationer med barn och vårdnadshavare har bidragit till ökad likvärdighet och stärkt pedagogernas kompetens. Genom vägledningsgrupper inom ramen för *International child development programme* (ICDP) har pedagoger fått verktyg för professionella möten, vilket har minskat konflikter och skapat tryggare relationer. Även om arbetet är i ett tidigt skede och fortsatt utveckling planeras, ses redan positiva effekter i uppföljningen i form av förbättrad dialog med vårdnadshavare, ökat ansvarstagande och en kultur där relationer ses som en central del av det pedagogiska uppdraget.

Under året har verksamheten arbetat för att skapa förutsättningar för föräldrarådgivarna att nå ut till vårdnadshavare, bland annat genom föreläsningar, informationsmöten och deltagande vid

föräldramöten. Effekten av arbetet är att fler vårdnadshavare har kontaktat familjerådgivarna för personliga samtal och anmälningar till ABC-utbildningar har ökat. Informationsmaterial om förskolans uppdrag och socialtjänstens stöd har tagits fram och spridits brett, vilket har nått många vårdnadshavare och väckt intresse även utanför kommunen.

Genomförandet av "Berättardagen" och ljusmanifestationen som förskolorna genomförde på barnkonventionens dag, runt om i kommunen, har skapat positiva möten och ökat barns delaktighet, samtidigt som de har synliggjort förskolans värdegrund och uppdrag i samhället.

För att ytterligare stärka tryggheten för barn och elever har en central rutin för samtliga verksamheter tagits fram för hantering av allvarliga kränkingsärenden, särskilt i situationer om vuxna kränker barn och elever. Rutinen syftar till att ge medarbetare ett tydligt stöd i hur sådana händelser ska hanteras, och att säkerställa att vårdnadshavare får kännedom om hur organisationen agerar vid dessa situationer.

Utöver detta har ett gemensamt underlag tagits fram som beskriver hur verksamheterna arbetar upptäckande, förebyggande och åtgärdande i kränkingsärenden. Detta är en viktig del i att skapa en trygg och tillitsfull förskolemiljö för alla barn.

Strategisk aktivitet	Status
Framtagande av tydliga rutiner	✓
Utveckla förtroendefulla relationer med barn och vårdnadshavare	✓
Utveckla trygghetsinsatser	✓
Utveckla det kommunövergripande arbetet för att motverka att barn och unga hamnar i riskzon för kriminalitet i samarbete med skola, socialtjänst och fritid	✓

Barn går i förskolan och utvecklas så långt som möjligt för att vara väl förberedda för grundskolan

Nämndmålet bedöms i hög grad uppfyllt. Bedömningen grundas på både kvalitativa och kvantitativa indikatorer som visar en positiv utveckling under året. Barnens närvaro i förskolan har ökat från 71,6 procent 2024 till 73,0 procent 2025. Rutinen för daglig närvaroregistrering och systematisk uppföljning har stärkt både närvaron och tryggheten, vilket har förbättrat kontinuitet och lärande. Andelen heltidsanställda med förskollärlärolegitimation har stigit till 29 procent (2024) jämfört med 27 procent föregående år (2023). Nyckeltalet antal barn per årsarbetare ökade något till 5,7 (2024) jämfört med 5,5 året innan (2023). Haninge ligger fortsatt något under genomsnittet i andelen heltidsanställda med förskollärlärolegitimation, medan antalet barn per årsarbetare är något högre än snittet i regionen.

Andelen legitimerade förskollärare ökar enligt plan och målet är att nå 33 procent till hösten 2026. Omställningsarbete pågår på grund av minskat barnunderlag, vilket har inneburit att nyanställningar inte gjorts för att undvika övertalighet. Kommunfullmäktiges målvärde om 5,5 barn per årsarbetare förväntas nås under 2026.

Förskolor har under året fortsatt att utveckla ett systematiskt och praktiktäna kvalitetsarbete med fokus på barnens förändrade kunnande. Uppföljning sker genom kvalitetsdialoger, planerings- och reflektionsmöten, verksamhetsbesök och halvårsvisa analyser. Ett viktigt steg under året har varit att ta fram och implementera en ny undervisningsmall som ger en gemensam struktur för planering, dokumentation och reflektion, vilket stärker likvärdighet i undervisningen och kopplingen till läroplanens mål.

Insatserna inom språk och matematik har gett tydliga effekter och höjt kvaliteten i undervisningen. Genom kompetenshöjande aktiviteter som workshops, nätverk och forum har pedagogerna utvecklat sin förmåga att analysera och planera undervisningen utifrån läroplanen. Grundskolans screeningresultat i förskoleklass har integrerats i planeringen, vilket ger förskolan tydligare målstyrda processer och bättre förutsättningar att förbereda barnen inför skolstart. Arbetet har skapat en mer strukturerad och målinriktad undervisning, stärkt pedagogernas didaktiska kompetens och lagt grunden för fortsatt utveckling.

Språkstödande utbildning har stärkt pedagogernas yrkesspråk och kommunikativa förmåga. Utvärderingen av cheferna visar att utbildningen haft tydlig effekt och visar bland annat att högläsning har blivit en daglig rutin hos pedagogerna och att den kompletteras med dialogiska samtal. Pedagogerna använder nu ett rikare språk, planerar mer medvetet och har förbättrat kommunikationen med barn, kollegor och vårdnadshavare.

Under året har arbetet med att informera vårdnadshavare om barns rätt till förskola fortsatt enligt plan och utvecklats med nya samarbeten. Förutom ett nära samarbete med öppna förskolan och föräldrastödet har insatserna breddats till externa aktörer som Haninge Bostäder AB och Hyresgästföreningen i Brandbergen. Informationsarbetet har genomförts på flera arenor, bland annat genom klassrumsbesök och föreläsningar på SFI, där mindre grupper visat bäst resultat då det skapat utrymme för dialog och frågor. Vid vissa besök har även föräldrarådgivare deltagit, vilket har stärkt budskapet och visat på samverkan.

Utöver SFI har ”väntrumsmingel” på BVC genomförts tillsammans med öppna förskolan, där vårdnadshavare fått information om förskolan och inbjudits till besök. Broschyrer på flera språk har delats ut, vilket har ökat kunskapen och lett till fler besök på öppna förskolan. Insatsen har varit uppskattad och planeras att utökas till fler BVC i kommunen.

Ett viktigt steg under året var öppnandet av en filial till familjecentralen i Jordbro parklek i september. Syftet är att nå vårdnadshavare som annars inte besöker öppna förskolan i Handen har uppnåtts, och deltagandet har varit högt från start. Genom dessa insatser har tillgängligheten förbättrats och fler vårdnadshavare har fått stöd och information om förskolan, vilket stärker både delaktighet och barnens rätt till utbildning.

Strategisk aktivitet	Status
Öka deltagandet och närvaron i förskolan	✓
Öka fokuset på barnens förändrade kunnande utifrån varje barns behov, potential och förutsättningar	✓
Stärka språkutvecklingen samt matematikkunskan hos medarbetare i förskolan för att främja lärandet hos barnen	✓

Strategisk aktivitet	Status
Öka andelen legitimerade förskollärare	✓

Kommunen har en god ekonomisk hushållning som säkerställer maximal nytta för invånarna av insatta medel

Nämndmålet bedöms vara uppfyllt för året. Bedömningen grundar sig på att flera strategiska insatser genomförts under året som bidragit till att stärka den ekonomiska hushållningen inom förskoleverksamheten. Genom kontinuerlig budgetuppföljning, uppföljning av befolkningsprognoser, anpassning av organisationen utifrån aktuellt barnantal samt ett aktivt arbete med att minska kostnaderna för tillfälligt inhyrd personal har verksamheten lyckats upprätthålla budget i balans. Haninges nettokostnadsavvikelse för förskolan är i nivå med eller något under genomsnittet för Stockholms län, vilket indikerar en effektiv kostnadsstyrning och resursanvändning.

Kostnaderna för bemanning har minskat med cirka 3,6 mnkr jämfört med föregående år. Samtidigt har planeringsförmågan förbättrats genom ökad användning av digitala verktyg och daglig uppföljning för att optimera användningen av befintliga personella resurser i relation till barnantalet. Ökad samverkan mellan förskolor har möjliggjort en mer effektiv resursanvändning och minskat behovet av externa vikarier.

Under året har förvaltningen arbetat fram en tydlig struktur för lokalplanering genom framtagande av en organisationsplan för förskolan. Organisationsplanen uppdateras och revideras löpande i takt med att nya befolknings- och kapacitetsprognoser tas fram av kommunens lokalcontroller. Kontinuerliga möten tillsammans med grundskolan och lokalförsljningsenheten har genomförts under året i syfte att utveckla förmågan för långsiktig planering för effektivt lokalutnyttjande.

Förskoleverksamheterna har även arbetat systematiskt för att förebygga korruption och välfärdsbrott genom tydliga rutiner för inköp, begränsade beställningsbehörigheter, attest av rektor och inköp via Proceedo. Kompetenshöjande insatser och intern kontroll har minskat riskerna för oegentligheter. Sammantaget har insatserna skapat förutsättningar för god ekonomisk hushållning, effektiv resursanvändning och långsiktig planering.

Strategisk aktivitet	Status
Hålla av kommunfullmäktige tilldela budget (drift och investering)	✓
Säkerställa att nämndens verksamheter är kostnadseffektiva	✓
Flexibelt och effektivt nyttjande av lokaler och organisatoriska resurser	✓
Ta höjd i budgetplanering för volymförändringar under året	✓
Medverka i det kommunövergripande arbetet för att förebygga korruption och välfärdsbrott	✓

Kommunen är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade chefer och medarbetare som har invånarna i fokus

Nämndmålet bedöms i hög grad uppfyllt. Bedömningen grundas på att sjukfrånvaron har minskat under året och ökat resultat på arbetsplatsundersökningen (HME), vilket påvisar en förbättrad arbetsmiljö och ett ökat engagemang. Förskolans samlade HME-värde har ökat inom alla delområden och uppgår nu till 81 jämfört med 80,2 föregående år. Sjukfrånvaron har minskat till 9,7 procent, vilket är över kommunens målvärde (6,5%) men det är den lägsta uppmätta sjukfrånvaron för förskolan på flera år.

Under året har flera insatser genomförts som har bidragit till måluppfyllelsen. Arbetet med att minska sjukfrånvaron har varit centralt och omfattat tidiga insatser, rehabiliteringsrutiner, omsorgsamtal och hälsofrämjande aktiviteter. Bemanningen har följts upp kontinuerligt och justeringar har gjorts för att skapa hållbara scheman och minska stress. Kompetensutveckling har skett genom införande av språktester vid rekrytering och språkstödande utbildningar för befintlig personal, vilket har höjt språklig kvalitet och förbättrat undervisningen. En behovsanalys har genomförts för att planera långsiktigt och justera mellan yrkeskategorier, vilket skapar förutsättningar för rätt kompetens i verksamheten.

Arbetet med arbetsplatsundersökningen (HME) har resulterat i handlingsplaner som förbättrat kommunikationen, minskat konflikter och skapat tydligare strukturer. Ett pilotprojekt gällande förskolläraernas planering och tid för administrativa uppgifter har genomförts i ett förskoleområde. Pilotprojektet innebar att alla förskollärare har en heldag per vecka avsatt för gemensam planering och tid för administrativa uppgifter. Utvärderingen av detta arbetsätt påvisade upplevelse av minskad arbetsbelastningen då förskollärarna övrig tid är i barngrupp och arbetslagen upplever att den administrativa bördan minskat. Fler förskoleområden planerar att införa liknande struktur för förskolläraernas planering under 2026.

Arbetet med att stärka ledar- och medarbetarskapet i förskolan har gjorts genom medarbetarkompassen och ledarskapskompassen, vilket har gett god effekt på arbetsmiljön. Roller och ansvar har tydliggjorts, samarbetet har förbättrats och cheferna har utvecklat ett mer nära och situationsanpassat ledarskap. Detta har bidragit till ökat engagemang, arbetsglädje och höjda HME-värden.

Förvaltningen har deltagit i arbetet med att ta fram en kommungemensam kompetensförsörjningsplan. Planen ska tydliggöra förvaltningarnas kompetensbehov och säkerställa att förvaltningarna har rätt förmåga att leverera på mål och uppdrag samt påvisa omställningspotential för att tillgodose andra förvaltningars kompetensbehov.

Strategisk aktivitet	Status
Utveckla arbetssätt för att säkerställa kompetensförsörjningen	✓
Stärka ledar- och medarbetarskapet hos chefer och medarbetare	✓
Utveckla arbetsmiljön på arbetsplatsen	✓
Minskad sjukfrånvaro	✓

Uppdrag

Nämnden har inga uppdrag under innevarande år.

God ekonomisk hushållning

Nämndens driftbudget för året uppgick till 812,7 mnkr. Nettoresultat för året var 791,4 mnkr. Det innebar en minskning av nettokostnaderna med 16,3 mnkr (2,0 %) jämfört med föregående år.

Nämndens ackumulerade driftresultat för året innebar ett överskott med 21,3 mnkr (2,6 %) i förhållande till årets budget. Förändringen av utfallet mellan åren och utfallets avvikelse i förhållande till budget berodde huvudsakligen på minskat antal barn inskrivna i förskolan.

Nämndens investeringsbudget för året uppgick till 3,0 mnkr. Utav dessa avsåg 0,5 mnkr Tornbergets lokalanpassningar i förskolans lokaler. Nämnden förbrukade 0,3 mnkr av tilldelad investeringsbudget (2,5 mnkr) för egna investeringar, vilket motsvarade en genomförandegrad med 12,0 procent. Tornberget genomförde inga investeringar inom nämndens område under året.

Driftredovisning

Nämndens driftbudget för året uppgick till 812,7 mnkr. Nämndens nettoresultat för året uppgick till 791,4 mnkr. Det innebar en minskning med 16,3 mnkr (2,0 %) jämfört med föregående år. Nämndens ackumulerade resultat för året innebar ett överskott med 21,3 mnkr (2,6 %) i förhållande till årets budget. Förändringen i utfallet jämfört med föregående år och avvikelser i förhållande till årets budget berodde huvudsakligen på färre barn inskrivna i förskolan.

Inför 2025 års budget beaktades den förväntade volymminskningen i Haninge kommuns förskolor. Snittvolymen i årets budget uppgick till 5 659 barn och den faktiska snittvolymen för året i Haninge kommuns förskolor uppgick till 5 530 barn. Det innebär en total minskning, utöver vad som beaktats inför året, med 129 barn (2,3 %).

Resultaträkning, mnkr	Utfall 2025	Utfall* 2024	Förändr. 2025/24	%	Budget 2025	Budget-avvikelse 2025
Taxor och avgifter	84,9	84,1	0,8	0,9	83,0	1,9
Försäljning av verksamhet och tjänster	10,4	11,7	-1,3	-11,2	10,0	0,4
Bidrag	75,8	80,1	-4,2	-5,3	63,5	12,3
Hyror och arrenden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Interna och finansiella intäkter	10,6	15,2	-4,7	-30,6	16,2	-5,6
Verksamhetens intäkter	181,7	191,1	-9,4	-4,9	172,6	9,1
Personalkostnader	-449,8	-471,0	21,2	-4,5	-463,7	13,9
Köp av huvudverksamhet	-339,3	-333,0	-6,3	1,9	-334,2	-5,1
Köp av tjänster	-3,8	-3,7	-0,1	2,5	-4,6	0,8
Köp av varor	-26,4	-31,5	5,0	-16,0	-26,9	0,5
Lämnade bidrag	-1,1	-1,7	0,7	-38,7	-0,7	-0,4
Lokal- och markhyror	-108,1	-119,7	11,6	-9,7	-108,4	0,3

Avskrivningar och ränta	-3,5	-2,8	-0,8	27,9	-2,5	-1,0
Interna och finansiella kostnader	-41,2	-35,6	-5,6	15,8	-44,4	3,2
Verksamhetens kostnader	-973,1	-998,9	25,7	-2,6	-985,3	12,2
Verksamhetens nettokostnader	-791,4	-807,8	16,3	-2,0	-812,7	21,3

*) På grund av justering under 2025 av kontogrupper i resultaträkningen avseende interndebitering, skiljer sig 2024 års intäkter och kostnader från vad som redovisades i föregående års årsredovisning.

Verksamhetens intäkter uppgick totalt till 181,7 mnkr, vilket var 9,4 mnkr lägre än föregående år (191,1 mnkr). Utfallet var dock 9,1 mnkr högre än årets budget (172,6 mnkr).

Intäkter avseende taxor och avgifter uppgick till 84,9 mnkr, vilket var 0,8 mnkr (0,9 %) högre än föregående år. Utfallet avser främst nämndens intäkter från barnomsorgsavgifter, vilka redovisades för året utan större avvikelser. Intäkten avseende barnomsorgsavgifter påverkas av flera olika faktorer, så som vårdnadshavares inkomstnivåer och andelen syskon inskrivna i förskolan. Inför 2025 höjde Skolverket inkomsttaket för barnomsorgsavgifter, vilket också påverkade årets intäkter. Utfallet inom taxor och avgifter var 1,9 mnkr högre än budget för året (83,0 mnkr).

Försäljning av verksamhet och tjänster uppgick till 10,4 mnkr, vilket var 1,3 mnkr (11,2 %) lägre än föregående år. Intäkten avser huvudsakligen den ersättning som nämnden rekviderar från andra kommuner för de barn som under året varit placerade i den egna kommunala förskolan i Haninge kommun. Utfallet för året var 0,4 mnkr högre än budget (10,0 mnkr).

Bidragsintäkterna för året uppgick till 75,8 mnkr och minskade med 4,2 mnkr (5,3 %) jämfört med föregående år, främst med anledning av att statsbidraget Mactaxa fick en sänkt nivå jämfört med 2024. Utfallet motsvarade en positiv budgetavvikelse om 12,3 mnkr (19,4 %), vilket främst förklaras av den andel av statsbidraget Kvalitetshöjande åtgärder som utbetalas via nämnden till fristående huvudmän.

Interna och finansiella intäkter för året uppgick till 10,6 mnkr och minskade med 4,7 mnkr (30,6 %) jämfört med föregående år, vilket främst förklaras av lägre nettointäkter till följd av färre barn inskrivna i förskola. Interna och finansiella intäkter redovisade en negativ budgetavvikelse med 5,6 mnkr (34,6 %), vilket främst kan härledas till att det administrativa avdraget för de egna kommunala förskolorna justerades upp i början av året för att finansiera budgeterade kostnader inom central förvaltning.

Verksamhetens kostnader uppgick till sammanlagt 973,1 mnkr, vilket var 25,7 mnkr (2,6 %) lägre än föregående år. Utfallet var 12,2 mnkr lägre än årets budget (985,3 mnkr).

Personalkostnaderna uppgick till 449,8 mnkr, vilket var 21,2 mnkr (4,5 %) lägre än föregående år. Personalkostnaderna var 13,9 mnkr (3,0 %) lägre än årets budget (463,7 mnkr).

Kostnadsförändringen mellan åren och budgetavvikelsen var en konsekvens av att nämnden löpande anpassade sin verksamhet till lägre volymer inom förskolan i kommunal regi.

Kostnader för köp av huvudverksamhet uppgick för året till 339,3 mnkr, vilket var 6,3 mnkr (1,9 %) högre än föregående år. Utfallet var 5,1 mnkr högre än budget (334,2 mnkr).

Kostnaden för lokal- och markhyror uppgick till 108,1 mnkr och minskade med 11,6 mnkr (9,7 %) jämfört med föregående år. Minskningen förklaras dels av en hyressänkning mot föregående år, dels av avställda lokaler på grund av färre barn inskrivna i förskolan. Utfallet motsvarade en positiv avvikelse med 0,3 mnkr i förhållande till budget (108,4 mnkr).

Utfallet för avskrivningar och ränta ökade jämfört med föregående år med 0,8 mnkr (27,9 %) och var 1,0 mnkr (39,1 %) högre än budget för året, vilket berodde på att nämnden aktiverade färdigställda investeringar.

Jämfört med föregående år ökade interna och finansiella kostnader med 5,6 mnkr (15,8 %). Ökningen berodde dels på flytt av interna kostnader från resursfördelningen till denna kostnadsgrupp i resultaträkningen under 2025, dels på att nämnden hade högre IT-kostnader för perioden jämfört med föregående år. Nämnden redovisade en positiv budgetavvikelse för interna och finansiella kostnader med 3,2 mnkr (7,2 %). Avvikelsen berodde dels på en lägre kostnad för individriktat verksamhetsstöd, dels på en budgeterad post för oförutsedda kostnader. För elever med omfattande medicinska och fysiska svårigheter kunde förskolorna löpande ansöka om de individriktat verksamhetsstöd men nådde inte upp till den budgeterade nivån för året.

I nämndens delårsuppföljning per augusti månad prognostiserades ett nettoresultat för året i balans med tilldelad budget. Vid prognostillfället stod nämnden inför den del av året då volymen i förskolorna är som mest rörlig och det är först mot slutet av året som nämnden kan se konsekvenserna av volymförändringen. Vidare nådde inte nämndens kostnad avseende tilläggsbelopp och individriktat verksamhetsstöd upp till budgeterad nivå, vilket också bidrog till avvikelse i förhållande till prognostiserat nettoresultat. Detta rapporterade nämnden som en positiv risk i delårsuppföljningen.

Driftredovisning per verksamhet

Nedan redovisas nettoresultatet för året om 791,4 mnkr i jämförelse med föregående år och i förhållande till årets budget, nedbrutet på nämndens verksamhetsområden.

Den betydande volymminskningen under året påverkade utfallet för pengssystemets positiva budgetavvikelse om 16,3 mnkr (2,1 %). Trots det redovisade förskolor i kommunal regi en positiv budgetavvikelse om 2,3 mnkr, vilket var en direkt konsekvens av ett aktivt och löpande arbete med att anpassa kostnaderna till lägre intäktsnivåer under året.

Verksamhet, mnkr	Utfall 2025	Utfall 2024	Förändr. 2025/24	%	Budget 2025	Budget-avvikelse 2025
Pengsystem	-756,5	-771,4	14,9	-1,9	-772,8	16,3
Central förvaltning och nämnd	-37,2	-39,2	1,9	-5,0	-39,9	2,7
Förskolor kommunal regi	2,3	2,8	-0,5	-18,9	0,0	2,3

Totalt nämnd	-791,4	-807,8	16,3	-2,0	-812,7	21,3
---------------------	---------------	---------------	-------------	-------------	---------------	-------------

Elevpengsystemet redovisade ett nettoutfall för perioden med 756,5 mnkr, motsvarande en minskning jämfört med föregående år med 14,9 mnkr (1,9 %). Förändringarna berodde främst på färre barn inskrivna i förskolor i Haninge kommun. I förhållande till budget motsvarade utfallet en positiv avvikelse med 16,3 mnkr (2,1 %).

För central förvaltning och nämnd uppgick nettokostnaderna till 37,2 mnkr, vilket var 1,9 mnkr (5,0 %) lägre än föregående år. Utfallet motsvarade en positiv budgetavvikelse med 2,7 mnkr (6,7 %), vilket främst berodde på lägre kostnader för tilläggsbelopp och individriktat verksamhetsstöd. Förskolorna ansökte under året för barn med omfattande medicinska behov och fysiska svårigheter. Ansökningarna nådde dock inte budgeterad nivå, varför ett överskott i förhållande till budget redovisades inom central förvaltning.

Förskolor i kommunal regi redovisade en lägre nettokostnad om 0,5 mnkr (18,9 %) jämfört med föregående år samt en positiv budgetavvikelse och ett positivt utfall med 2,3 mnkr för året. Under året har förskolor i kommunal regi arbetat löpande med att anpassa sina kostnader till lägre intäktsnivåer till följd av färre inskrivna barn i förskolan. Detta har varit, och kommer framledes att vara, nämndens största utmaning för fortsatt god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans med tilldelad budget.

Inför 2025 budgeterades en snittvolym i de egna kommunala förskolorna med 3 659 barn. Den faktiska snittvolymen under året var 3 604 barn, en minskning med 55 barn jämfört med budget.

Investeringsredovisning

Nämndens totala investeringsbudget för året uppgick till 3,0 mnkr. Utav dessa avsattes 0,5 mnkr för Tornbergets lokalanpassningar i förskolans lokaler. Nämnden förbrukade 0,3 mnkr av tilldelad investeringsbudget för egna investeringar (2,5 mnkr), vilket motsvarade en genomförandegrad med 12,0 procent för egna investeringar. Tornberget genomförde inga lokalanpassningar under året och förbrukade därmed inte den delen av investeringsbudget.

I delårsuppföljningen per augusti månad prognostiserade nämnden att 1,5 mnkr skulle nyttjas av total tilldelad investeringsbudget. Inköp av inventarier bokfördes dock sedan dess som förbrukningsinventarier i driftredovisningen, eftersom dessa inköp inte uppfyllde de redovisningsmässiga kriterierna för investering.

Investeringsredovisning, mnkr	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse	Genomförandegrad %
Central förvaltning och nämnd BFN	0,3	2,5	0,3	12,0
Verksamhetsanpassningar Tornberget	0,0	0,5	0,0	0,0
Summa - Investeringar	0,3	3,0	-2,7	10,0

Under året förbrukade nämnden 0,3 mnkr av tilldelad investeringsbudget för inköp av investeringsinventarier.

Väsentliga personalförhållanden

Ledar- och medarbetarskap

Arbetet med medarbetarkompassen har varit centralt för att utveckla arbetsmiljön och stärka engagemanget på förskolorna. Genom uppdragskartor, spelregler och reflektion i arbetslagen har pedagogerna fått möjlighet att diskutera sitt uppdrag, tydliggöra roller och skapa gemensamma mål. Detta har lett till ökad delaktighet, förbättrad kommunikation, starkare samarbete och ökat uppdragsfokus.

Ledarskapsutveckling har skett genom biträdande rektorsnätverket, utbildningar och användning av ledarskapskompassen.

Biträdande rektorsnätverket har erbjudits utbildningar inom sjukfrånvaro och arbetsmiljö, vilket sannolikt bidragit till den positiva utvecklingen inom dessa områden. Förskolans arbete med att sprida goda exempel mellan enheterna fortsätter att vara en framgångsfaktor som avspeglas i resultaten från arbetsplatsundersökningen och i ökad frisknärvaro.

Kompetensförsörjning

Under året har antalet barn i förskolan minskat. Det föds färre barn både nationellt och i Haninge. Detta har medfört att verksamheten behövt ställa om och personalanpassningar har genomförts. Prioriterat har varit att behålla legitimerade förskollärare.

Andelen legitimerade förskollärare fortsätter att öka och arbetet med kompetensförsörjning följer plan. Förskolorna arbetar utifrån riktlinjen om minst en förskollärare per barngrupp, även om variationer förekommer på grund av ledigheter och studier. Rekrytering sker främst för att täcka vakanser och flera barnskötare är på väg att bli färdiga förskollärare, med målet att nå nämndens målvärde om 33,0 procent till höstterminen 2026.

Samtidigt pågår ett omställningsarbete till följd av minskat barnunderlag. En stor barnkull lämnar verksamheten hösten 2026 och ersätts av en mindre, vilket innebär att organisationen behöver anpassas och arbetsbrist kommer uppstå. Därför har nyanställningar utöver nödvändiga vakanser inte gjorts under året för att undvika övertalighet.

Språktester har införts som en del av rekryteringsprocessen.

Arbetsmiljö

Årets medarbetarundersökning (HME) visar en fortsatt positiv utveckling för förskolan, som med ett totalresultat på 81,0 inte bara förbättrar sitt eget resultat från föregående år (80,2) utan också placerar sig över kommunens genomsnitt på 78,7 och högst av alla verksamheter. Förbättringen omfattar både områdena styrning och ledarskap, där styrning når 85,6, vilket är kommunens högsta värde och indikerar en tydlig struktur och riktning i verksamheten. Ledarskap har stärkts från 76,8 till 78,2 jämfört med föregående år, vilket tyder på att chefernas

arbete med kommunikation och stöd har gett effekt. Motivation är stabil på 79,1, vilket är i toppskiktet jämfört med övriga förvaltningar och över kommunens snitt (77,6).

Sammantaget visar resultaten att förskolan har lyckats kombinera tydlig styrning med ett mer stödjande ledarskap, vilket skapar förutsättningar för engagemang och trygghet i en tid av omställning. Detta stärker förskolans position som en välfungerande verksamhet ur ett medarbetarperspektiv.

Sjukfrånvaron för förskoleverksamheten var 9,70 procent 2025. Det är en minskning jämfört med föregående år då sjukfrånvaron var 9,87 procent. Långtidssjukfrånvaro utgör dock en betydande del, cirka 35,5 procent av den totala frånvaron. Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro (8,37 %) än män (3,88 %), men mansgruppen är liten och påverkas av enstaka fall. Den minskade sjukfrånvaron kan ses som en effekt av ett strukturerat arbete med rehabiliteringsrutiner, omsorgsamtal och tydliga strukturer för uppföljning. Verksamhetschef har systematiskt följt upp enheter med hög sjukfrånvaro. Arbetet kommer att fortsätta under 2026.

Förväntad utveckling

Haninge följer den nationella trenden gällande minskning av antalet barn i förskoleåldern. En fortsatt minskning av antalet barn i förskoleåldern väntas de kommande åren för att sedan plana ut och enligt prognos börja öka framåt år 2028. Detta medför att lokal- och personalanpassningar fortsatt kommer att behöva göras för att balansera intäkter och kostnader. Befolkningsprognoserna följs regelbundet för att säkerställa en långsiktig planering och flexibilitet gällande hantering av lokaler och personal.

Utbildningsområdet genomgår för närvarande en större juridisk översyn. Det kan därför förväntas att förskoleverksamhetens juridiska reglering fortsatt förändras. Ett antal författningsändringar har trätt i kraft under året och är under införande. Det är exempelvis bestämmelser om nationellt professionsprogram för rektorer och lärare samt nya säkerhetskrav. Många förslag på författningsändringar som ligger i lagstiftningsprocessen kan komma att införas.

Förskolan förväntas bidra till ökade kunskapsresultat i grundskolan genom ett stärkt och mer systematiskt arbete med språk och matematik. Genom att ta fram en gemensam språkstrategi samt analysera förskoleklassens screeningresultat i matematik och språk får förskolan en tydlig riktning för undervisningen. Resultaten ligger till grund för planering, kompetensutveckling av pedagoger och utvecklingen av undervisningen. På så sätt skapas en röd tråd mellan förskolans undervisning och skolans tidiga kunskapsutveckling.

Konkurrensutsättning

Vårdnadshavare i Haninge kommun har möjlighet att välja både kommunal och fristående förskola. Av de barn som är folkbokförda i Haninge går 63 procent i förskolor med Haninge kommun som huvudman och 34 procent hos en fristående utförare. Cirka 3 procent av barnen går i förskolor utanför Haninge kommun, det vill säga en fristående eller kommunal förskola i en annan kommun.

Vårdnadshavare har även möjlighet att välja pedagogisk omsorg som verksamhetsform i stället för förskola till sina barn. Cirka 3 procent av barnen i förskoleåldern går i pedagogisk omsorg. Utav dessa barn går 84 procent hos en fristående utförare och 16 procent hos en kommunal utförare. Kommunen erbjuder vårdnadshavare omsorg på obekvämlig arbetstid i både kommunal regi och av fristående utövare.

Under året har nämnden inte haft några befintliga avtal med högre avtalsvärden som ska upphandlas på nytt eller behov av att upphandla nya sådana avtal.

Under året har avrop gjorts från två olika leverantörer där det sammanlagda värdet som avropats från respektive leverantör överstigit 4 mnkr. Det sammanlagda värdet för dessa avrop är ungefär 21,2 mnkr och avser områdena mat, hygien och bemanning.

Avropen har gjorts från följande leverantörer till angivna summor:

- Martin & Servera Restauranghandel AB 14,7 mnkr
- BILDA Personalmäklarna AB 6,5 mnkr

Intern kontroll

En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert, med medborgarnas bästa för ögonen. Syftet är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika allvarliga fel. I praktiken handlar det om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

Kontroller och åtgärder

Risk att orosanmälningar inte görs

Risk att orosanmälningar inte görs av medarbetare på grund av rädsla för hot och våld från vårdnadshavare eller bristande kunskap

Kontrollmoment	Frekvens
Mätning/intervjuer	Delår 2 och årsbokslut
Resultat: Kontroll genomförd. All personal i förskolan genomgår kontinuerligt utbildning gällande barn i utsatthet och förskolorna har tydliga rutiner för hur orosanmälningar görs och vilket stöd som finns att få vid rädsla för exempelvis hot och våld. Utbildning för nyanställd personal har genomförts. Ett nytt material är framtaget till vårdnadshavare kring förskolans roll och socialtjänstens stöd har tagits fram och delas ut vid inskolning.	
Åtgärd: Kontinuerlig utbildning för all personal i Basprogram om våld mot barn och unga - gruppspår förskola.	

Bristande personuppgiftshantering

Risk att personal behandlar personuppgifter i strid med GDPR.

Kontrollmoment	Frekvens
Skapa rutiner för utbildning för nyanställda, stickprovskontroller om nyanställda genomfört utbildningen.	Delår 2 och årsbokslut
Resultat: Kontroll genomförd. Förskolorna har gått igenom den digitala utbildningen i GDPR på APT under hösten.	
Åtgärd: Påminnelse till rekryterande chefer i förskolan om obligatorisk GDPR-utbildning för nyanställda.	

Risk för bristande kvalitet på handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd

Risk att bristande kvalitet på handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd leder till att barn inte får det stöd de behöver och har rätt till.

Kontrollmoment	Frekvens
Kompetensutvecklingsinsatser, systematisk uppföljning	Delår 2 och årsbokslut
Resultat:	

Kontrollmoment

Frekvens

Kontroll genomförd. Kvalitetsdialoger har genomförts med alla förskoleområdets barnrättsteam.
Framtagande av ett nytt gemensamt kartläggningsmaterial har skett under året för att öka kvalitet och likvärdighet samt ge stöd i utformandet av handlingsplaner.

Åtgärd:

Framtagande av ett nytt gemensamt kartläggningsmaterial har skett under året för att öka kvalitet och likvärdighet samt ge stöd i utformandet av handlingsplaner.

Bilagor

Kommunfullmäktiges indikatorer

Indikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026
Sjukfrånvaro	9,9	9,9	9,7	6,5%
Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi	5,5	5,7		5,5
Medarbetarengagemang (HME)	80,1	80,2	81	83,0

Nämndindikatorer

Indikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation kommunal regi, andel	27%	29%		33%